

PUNTE: 85

VRAAG	VERWAGTE ANTWOORDE	PUNTE	MERKGIDS
1.1	A / Die skrywer wil ons bewus maak dat baie kinders in Suid-Afrika vermis raak. ✓	1	
1.2	Hulle is nie werklik✓ vriende ✓ nie. OF Sy ken hulle nie goed genoeg ✓ om hulle vriende ✓ te noem nie. OF Sy ken hulle nie✓ goed nie. ✓ OF Dit is 'n valse vriendskap. ✓✓ OF Hulle maak of hulle vriende is. ✓✓	2	Aanvaar 'n gepaste antwoord wat daarop dui dat die "vriende" nie regtig vriende is nie/bekend is aan haar nie/sy ken hulle nie. Hulle is nie regtig vriende nie = ken slegs EEN punt toe.
1.3	A / 'n Uitroep teken. ✓	1	
1.4	A / Sy het gedink sy gaan 'n nuwe lewe begin. ✓	1	
1.5	Ja. ✓ Sy was in staat om uit die lewe van prostitusie te ontsnap (weg te kom). ✓ OF Ja. ✓ Sy kon met haar familie herenig word. ✓ OF Ja. ✓ Sy kon dood gewees het. ✓ OF Ja. ✓ Sy leef nog. ✓ OF Ja. ✓ Sy is gevind. ✓ OF Ja. ✓ Sy is na 'n paar weke gevind. ✓ OF Nee. ✓ Sy was getraumatiseer. ✓ OF Nee. ✓ Sy was geforseer om 'n prostitue te wees. ✓ OF Nee. ✓ Haar onskuld is weggenoem. ✓	2	Ken EEN punt toe vir "Ja" of "Nee". Ken slegs 'n punt toe vir "Ja"/ "Nee" indien die leerder 'n rede verskaf het. Indien die leerder slegs "Ja" of "Nee" geskryf het = 0 punte. EN Ken EEN punt toe vir die rede. Maak seker dat die motivering korreleer met die keuse "Ja"/"Nee". OF Ken TWEE punte toe indien die rede/motivering korrek is en 'n duidelike posisie/opinie 'n 'Ja' of 'Nee' suggereer/impliseer OF 'n idee skep van 'ek stem saam'/'ek stem nie saam nie'. Moenie 'n punt toeken indien die

			leerder 'n aanhaling uit die teks gebruik wat langer as 'n frase of een sin is nie. Moenie Waar/Onwaar aanvaar nie.
1.6	A / Dit beteken dat die sisteem gefaal het om die kinders op te spoor en te beskerm. ✓	1	
1.7	C / Kinders loop die risiko om vermis te raak. ✓	1	
1.8	Ja. ✓ Die statistieke word voorsien deur die polisie en/of MCSA. ✓ OF Ja. ✓ Die statistieke word voorsien deur geloofwaardige instellings/organisasies/bronne. ✓ OF Nee. ✓ Alle gevalle van vermiste kinders word nie altyd aangemeld nie. ✓	2	Ken EEN punt toe vir "Ja" of "Nee". Ken slegs 'n punt toe vir "Ja"/ "Nee" indien die leerder 'n rede verskaf het. Indien die leerder slegs "Ja" of "Nee" geskryf het = 0 punte. EN Ken EEN punt toe vir die rede. Maak seker dat die motivering korreleer met die keuse "Ja"/"Nee". OF Ken TWEE punte toe indien die rede/motivering korrek is en 'n duidelike posisie/opinie 'n 'Ja' of 'Nee' suggereer/impliseer OF 'n idee skep van 'ek stem saam'/ek stem nie saam nie'. Moenie 'n punt toeken indien die leerder 'n aanhaling uit die teks gebruik wat langer as 'n frase of een sin is nie. Moenie Waar/Onwaar aanvaar nie.
1.9	Ja. ✓ As hulle gelukkig by die huis is, het hulle geen rede om weg te loop nie. ✓ OF Ja. ✓ As hulle nie mishandel word by die huis nie, hoef hulle nie weg te loop nie. ✓ OF Ja. ✓ Goeie ouers sal hul kinders monitor en daarom sal hulle nie weggaan nie.✓ OF	2	Ken EEN punt toe vir "Ja" of "Nee". Ken slegs 'n punt toe vir "Ja"/ "Nee" indien die leerder 'n rede verskaf het. Indien die leerder slegs "Ja" of "Nee" geskryf het = 0 punte EN Ken EEN punt toe vir die rede.

	<p>Ja. ✓ Goeie ouers weet waar hulle kinders is✓ OF</p> <p>Nee. ✓ Selfs gelukkige kinders mag dink dat hulle 'n nuwe avontuurlike lewe kan hê. ✓ OF</p> <p>Nee. ✓ Kinders kan ontvoer word. ✓ OF</p> <p>Nee. ✓ Kinders kan verdwaal. ✓ OF</p> <p>Nee. ✓ Kinders kan op die verkeerde bus of taxi klim. ✓</p>		<p>Maak seker dat die motivering korreleer met die keuse "Ja"/"Nee". OF</p> <p>Ken TWEE punte toe indien die rede/motivering korrek is en 'n duidelike posisie/opinie 'n 'ja' of 'nee' suggereer/impliseer OF 'n idee skep van 'ek stem saam'/ek stem nie saam nie'.</p> <p>Moenie 'n punt toeken indien die leerder 'n aanhaling uit die teks gebruik wat langer as 'n frase of een sin is nie.</p> <p>Moenie Waar/Onwaar aanvaar nie.</p> <p>Die rede moet nie net 'n herhaling wees van die gegewe stelling dat kinders "nie sou wegraak as hulle gesonder en veiliger huislike omstandighede gehad het nie".</p>
1.10	D / Dit verwys na die handel in en verkoop van mense. ✓	1	
1.11	Sosiale netwerke kan voordelig wees, maar dit moet verantwoordelik gebruik word. ✓	1	<p>LW: Ignoreer die gebruik van die komma; die gebruik van die voegwoord word getoets.</p> <p>Leerders moet nie die woorde "sosiale netwerke" herhaal nie.</p>
1.12.	<p>Sy kon as 'n slaaf verkoop word. ✓ OF</p> <p>Sy kon doodgemaak word. ✓ OF</p> <p>Sy kon tot prostitutie gedwing word. ✓ OF</p> <p>Sy kon toegesluit word. ✓ OF</p> <p>Sy kon gevange gehou word. ✓ OF</p> <p>Sy kon as 'n seksslaaf gebruik word. ✓ OR</p> <p>Sy kon spoorloos verdwyn het. ✓ OR</p> <p>Sy kon deel word van die mensehandel netwerk. ✓</p>	2	<p>Ken EEN punt per respons toe. 'n Maksimum van TWEE punte.</p>
1.13	Hulle wou haar onherkenbaar maak. ✓✓ OF Hulle wou dit moeilik maak vir die polisie /familie/	2	<p>'n Goed gemotiveerde antwoord verdien TWEE punte.</p> <p>Leerders moet hul antwoord motiveer ten einde die TWEE punte</p>

	<p>sekuriteit om haar te herken. ✓✓ OF Dit sou dit makliker gemaak het om haar uit die sentrum uit te smokkel. ✓✓ OF Die hare kon verkoop word. ✓✓</p>		<p>te verdien. 'n Middelmatige, maar relevante antwoord verdien EEN punt Om haar voorkoms te verander. ✓ (Slegs EEN punt werd)</p>
1.14			
1.14.1	<p>Ons assosieer teddiebere met kinders. ✓ OF Teddiebere bied vertroosting. ✓ OF Kinderen smag na sekuriteit en vertroosting. ✓ OF Die teddiebeer vestig die aandag op die artikel. ✓ OF Dit was gebruik om kinders te lok. ✓ OR Die teddiebeer is alleen en dui daarop dat die kind vermis is. ✓ OR Die teddiebeer was geskeur omdat die ontvoerders en die kind met mekaar gestoei/geveg het.✓</p>	1	
1.14.2	<p>Om aan te dui dat kinders hulle onskuld verloor het. ✓✓ OF Om aan te dui dat kinders fisies en emosioneel geskend is. ✓✓ OF Om aan te dui dat kinders getraumatiseer is. ✓✓ OF Om aan te dui dat kinders gely het. ✓✓ OF Om aan te dui dat kinders van hulle families weggeskeur is. ✓✓</p>	2	<p>'n Goed gemotiveerde antwoord verdien TWEE punte. 'n Middelmatige, maar relevante antwoord verdien EEN punt.</p>
1.15	<p>Moenie mense as vriende aanvaar wat jy nog nooit ontmoet het nie. ✓ OF Moenie vreemdelinge op sosiale netwerke soos goeie vriende behandel nie . ✓ OF Moenie aan vreemdelinge persoonlike informasie verskaf nie . ✓ OF Behandel vreemdelinge versigtig. ✓ OF Moet nooit instem om iemand te ontmoet wat jy slegs op 'n sosiale netwerk leer ken het nie. ✓ OF Wees bedag op valse beloftes. ✓</p>	2	<p>Leerders moet TWEE voorstelle (raad) gee. Ken EEN punt toe per voorstel. Aanvaar 'n gepaste antwoord wat daarop dui dat die kind die gevare van sosiale netwerke verstaan.</p>

	OF Moenie enige geskenke of geld van mense vat deur middel van sosiale netwerke nie.✓ OF Moenie instem om mense te ontmoet van 'n sosiale netwerk nie. ✓		
1.16.1	13 – 18 jaar ✓	1	
1.16.2	0 - 6 jaar ✓	1	

2			
2.1	B / Die magtigheid van die oseaan. ✓	1	
2.2	A / Baie dinge onder die see is nog nie ontdek nie. ✓	1	
2.3	A / Personifikasie ✓	1	
2.4.1	Die storm en 'n stem.✓	1	
2.4.2	Die onstuimige storm ✓ klink soos 'n (harde) stem. ✓ OF Die branders raas ✓ om 'n onstuimige see aan te dui. ✓	2	Die verduideliking moet aansluit by die antwoord van 2.4.1 Ken 2 punte toe vir die verduideliking. 'n Middelmatige, maar relevante antwoord verdien EEN punt.

3.1	A / Die onderwyser wil sy swak prestasie beklemtoon. ✓	1	
3.2.1	D / Woede ✓	1	
3.2.2	A Die onderwyser staan regop./Staan met sy een hand agter sy rug – asof hy bang is wat hy met die hand sal doen (aan Neelsie). ✓ B Sy oë is groot. ✓ OF Sy wenkbroue is gelig.✓ OF Daar is 'n frons op sy voorkop.✓ OF Sy mond is oop. ✓ OF Die onderwyser staan konfronterend voor die seun. ✓ OF Die onderwyser leun vooroor. ✓ OF Die onderwyser kyk die kind ernstig aan. ✓ OF Die onderwyser staan met 'n geklemde hand om die papier. ✓	1	Ken EEN punt toe vir A (liggaamstaal) EN EEN punt vir B (gesigsuitdrukking).

3.3	Die onderwysers is woedend/kwaad/briesend oor Neelsie se swak punt (3%), maar Neelsie verwag 'n kompliment/erkennung omdat dit 'n verbetering (van 2%) op sy vorige punt is. ✓✓	2	Ken TWEE punte toe vir 'n goeie verduideliking van die humor. 'n Middelmatige, maar relevante antwoord verdien EEN punt.

4. 4.1	wêreldwye web✓	1	Spelling moet korrek wees.
4.2	Die getraumatiseerde families word✓ deur die MCSA ondersteun. ✓	2	
4.3	Olivier het gesê dat hulle ✓ dikwels daardie✓ realiteit teëkom. OF Olivier het gesê dat hulle ✓ daardie realiteit dikwels teëkom. ✓	2	
4.4	Die ontvoerde kind is steeds nie gevind nie. ✓	1	Leerders moet die volledige hoofsin skryf.
4.5	C / Byvoeglike naamwoord ✓	1	
4.6	realiteite ✓	1	Die spelling moet korrek wees vir EEN punt.
4.7	slegte ✓ OF haglike ✓ OF powere ✓	1	Die spelling moet korrek wees vir EEN punt. Aanvaar enige sinoniem wat gepas is in die sinnetjie en die spelling moet korrek wees.
4.8	As ✓ jy nie jou kind betyds by die skool kan oplaai nie, ✓ moet jy 'n boodskap aan jou kind/hom/haar stuur. OF Jy moet 'n boodskap aan jou kind stuur as ✓ jy hom nie betyds by die skool kan gaan oplaai nie. ✓ OF As ✓ jy nie jou kind betyds by die skool kan oplaai nie, ✓ moet jy 'n boodskap (aan jou kind/hom/haar) stuur.	2	Die sin moet die voegwoord "as" bevatten. Die sin moet logies gekonstrueer wees.
4.9	B / Mensehandel is 'n realiteit. ✓	1	
4.10	Baie kinders is te gemaklik <u>met</u> ✓ die gebruik van		Ken EEN punt toe vir die eerste

	sosiale netwerke en word ontvoer deur mense wat hulle 'n beter lewe beloof. 'n Ontvoerde kind verkeer in groot gevaar indien hy/sy nie binne die eerste 48 uur gevind word nie. Een van die kinders is eers <u>na</u> ✓ 'n jaar gekry. Grace het gesê: "Ek het mense <u>te</u> ✓ maklik <u>vertrou</u> . ✓ Ek <u>sal</u> ✓ in die toekoms versigtiger wees."	5	VYF korrekte antwoorde.
5	Sien aangehegte rubriek.	20	
6	Sien aangehegte rubriek.	10	
	GROOTTOTAAL	85	

AFDELING C: VRAAG 5 – RUBRIEK VIR DIE ASSESSERISSNG VAN 'N OPSTEL – HUISTAAL (20 punte)

	Vlak 5	Vlak 4	Vlak 3	Vlak 2	Vlak 1
BEPLANNING EN AANBIEDING 5 PUNTE	5 Alle instruksies is uitgevoer. Beplanning en/of eerste poging lei tot 'n feitlik foutlose opstel. 'n Uitstekende inleiding/slot.	4 Meeste van die instruksies is uitgevoer. Beplanning lei tot 'n baie goeie opstel. 'n Goeie inleiding/ Slot.	3 Instruksies is redelik uitgevoer. Beplanning lei tot 'n redelike goeie opstel. Inleiding/slot is voldoende.	2 Sommige instruksies is uitgevoer. Beplanning lei tot 'n onvoldoende opstel. Inleiding/slot is nie voldoende nie.	0-1 Min instruksies is uitgevoer. Beplanning lei tot 'n swak opstel. Onvoldoende vir huistaalvlak. Geen inleiding/slot.
	5	4	3	2	0-1
INHOUD 5 PUNTE	Inhoud uitstaande, hoogs oorspronklik. Idees uitdagend, volwasse. Uitsonderlike, gedissiplineerde skryfwerk.	Inhoud verdienstelik, oorspronklik. Idees verbeeldingryk, interessant en oortuigend. Gedissiplineerde skryfwerk. Leerder behou	Inhoud gepas. Idees interessant, meestal relevant, redelik oortuigend.	Inhoud middelmatig. Redelik samehangend. 'n Paar idees. Leerder behou fokus met geringe afwykings.	Inhoud nie altyd duidelik nie. Idees vervelig, dikwels herhalend. Teks nie altyd samehangend nie. Leerder wyk soms af. Leerder wyk af.

		deurgaans fokus.			
TAAL, STYL EN REDIGERING 5 PUNTE	5	4	3	2	0 -1
Kritiese bewusheid van die impak van taal. is goed.	Goeie kritiese bewusheid van die impak van taal.	'n Mate van bewusheid van die impak van taal.	Beperkte bewusheid van die impak van taal.	Baie beperkte kritiese taalbewusheid.	
Taal, punktuasie effektiel gebruik.	Taal, punktuasie korrek gebruik.	Taal, punktuasie meestal korrek gebruik.	Taal, punktuasie beperk.	Gebrekkige taal en punktuasie.	
Keuse van woorde uitsonderlik, volwasse.	Woordkeuse wissel/varieer en is kreatief.	Woordkeuse voldoende.	Woordkeuse is basies.	Woordkeuse is beperk/elementêr.	
Styl, toon, register hoogs geskik vir onderwerp.	Styl, toon, register baie geskik vir onderwerp.	Styl, toon, register is geskik vir onderwerp.	Styl, toon, register redelik geskik vir onderwerp.	Styl, toon, register nie geskik vir onderwerp nie.	
Feitlik foutloos.	Enkele foute sigbaar.	Foute raak beduidend.	Bevat verskeie foute.	Besaai met foute en deurmekaar.	

STRUKTUUR	5	4	3	2	0-1
5 PUNTE	<p>Samehangende ontwikkeling van onderwerp. Lewendige, uitsonderlike detail.</p> <p>Sinne en paragrawe briljant saamgestel.</p> <p>Lengte korrek.</p>	<p>Logiese ontwikkeling van detail.</p> <p>Sinne, paragrawe logies, wissel/varieer.</p> <p>Lengte korrek.</p>	<p>Verskeie relevante besonderhede.</p> <p>Sinne, paragrawe goed saamgestel.</p> <p>Lengte is amper korrek.</p>	<p>Dwaal soms van die onderwerp af, maar die algemene gedagtegang kan gevolg word.</p> <p>Sinne, paragrawe mag foute bevat, maar opstel maak nog sin.</p> <p>Lengte te lank/kort.</p>	<p>Heeltemal van die onderwerp af.</p> <p>Sinne, paragrawe op 'n elementêre vlak.</p> <p>Lengte – te lank/kort.</p>

TOTAAL: 20

AFDELING C: RUBRIEK VIR ASSESSERING VAN 'n DAGBOEK - HUISTAAL (10 punte)

	Vlak 4	Vlak 3	Vlak 2	Vlak 1
	4 - 5 punte	3 punte	2 punte	0 - 1 punte
BEPLANNING, FORMAAT EN LENGTE 5 PUNTE	<p>Alle instruksies is uitgevoer.</p> <p>Uitgebreide kennis van vereistes van teks en formaat .</p>	<p>Meeste instruksies is uitgevoer.</p> <p>Baie goeie kennis van vereistes en van teks formaat.</p>	<p>Sommige instruksies is uitgevoer.</p> <p>Elementêre kennis van vereistes en van teks formaat.</p>	<p>Min instruksies is uitgevoer.</p> <p>Geen kennis van vereistes van teks en formaat.</p>

	<p>Beplanning lei tot 'n uitstekende skryfstuk.</p> <p>Skryf gedissiplineerd – behou fokus.</p> <p>Inhoud en idees heeltemal samehangend en baie goed uitgebrei. Alle detail ondersteun onderwerp.</p> <p>Toepaslike lengte.</p>	<p>Beplanning lei tot 'n goeie skryfstuk.</p> <p>Skryf redelik gedissiplineerd – behou fokus.</p> <p>Inhoud en idees samehangend en baie goed uitgebrei. Alle detail ondersteun onderwerp.</p> <p>Toepaslike lengte.</p>	<p>Onvoldoende beplanning lei tot 'n elementêre skryfstuk.</p> <p>Skryfstuk openbaar beperkte fokus.</p> <p>Leerder wyk af.</p> <p>Inhoud en idees is nie altyd samehangend nie. Min detail wat die onderwerp ondersteun.</p> <p>Nie genoegsaam vir huistaal nie.</p> <p>Te lank of te kort.</p>	<p>Min bewyse van beplanning.</p> <p>Skryfstuk toon min/geen fokus.</p> <p>Leerder wyk af.</p> <p>Skryfstuk onsamehangend. Beteenis soms onduidelik.</p> <p>Min detail wat die onderwerp ondersteun.</p> <p>Onvoldoende beplanning.</p> <p>Ver te lank of te kort.</p>
	8 - 10 punte	4 - 7 punte	2 - 3 punte	0 - 1 punte
INHOUD 10 PUNTE	<p>Hou volkome by die onderwerp.</p> <p>Inhoud uitstaande. Baie oorspronklik. Idees baie uitgebrei.</p> <p>Emosionele respons is uitstekend.</p>	<p>Hou by die onderwerp. Afwykings is minimaal.</p> <p>Inhoud weldeurdag. Redelik samehangend. Meeste detail ondersteun die onderwerp.</p> <p>Emosionele respons is goed.</p>	<p>Relevansie tot die onderwerp is minimaal.</p> <p>Samehangend. Sommige detail ondersteun die onderwerp.</p> <p>Baie min emosie oorgedra. Neig na storie-vertelling.</p>	<p>Heeltemal van die onderwerp af.</p> <p>Min of geen detail wat onderwerp ondersteun.</p> <p>Geen emosionele respons. Hoofsaaklik storie-vertelling.</p>

	4 - 5 punte	3 punte	2 punte	0 - 1 punte
TAAL/STYL/ REDIGERING 5 PUNTE	<p>Hoogs gepaste register/styl/toon.</p> <p>Woordeskat hoogs toepaslik.</p> <p>Sinstipes wissel/varieer.</p> <p>Hoogs gepaste gebruik van taal, grammatika, spelling en punktuasie met 'n paar foute.</p>	<p>Meestal gepaste register/styl/toon.</p> <p>Gepaste woordeskat.</p> <p>Volledige sinne.</p> <p>Enkele grammatikale, spelling en punktuasie foute.</p>	<p>Ontoepaslike register/styl/toon.</p> <p>Woordeskat beperk.</p> <p>Onvolledige sinne.</p> <p>Baie grammatikale, spelling en punktuasie foute.</p>	<p>Totaal ongepaste register/styl/toon.</p> <p>Woordeskat benodig remediëring.</p> <p>Swak sinstruktuur.</p> <p>Teks is swak saamgestel en baie moeilik om te volg. Teks is besaai met foute.</p>

TOTAAL: (20÷2 = 10)